

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski pisarni „Katol. Tiskarna“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 8.

V Ljubljani, v četrtek 10. januarja 1895.

Letnik XXIII

Osnovni shod „kat. slovenskega izobraževalnega društva“ v Cerknici.

Že dalj časa bila je želja nekaterih tukajšnjih rodoljubov, naj bi se kakor drugod po Slovenskem tudi pri nas ustanovilo politično društvo, ki bi ljudstvo podučevalo, kakšne pravice ima v ustavnem življenju in kako se naj jih poslužuje sebi v blagor in prid. Želja ta postala je dejanje: ustanovljeno in od vlade potrjeno je „katoliško-slovensko izobraževalno društvo“ s sedežem v Cerknici. Na dan sv. Treh kraljev se je vršil osnovni shod v g. Zitnikovi dvorani, ki je bila lepo s podobami in zelenjem okrašena. Nad govorniškim odrom je viselo z bršljinom ovito sveto razpelo, na njegovi desni strani podoba sv. očeta Leona XIII., na levi podoba našega presvitlega cesarja Frančiška Jožefa I. Na raznih krajih po stenah so še visele podobe Vodnikova, Bleiweisova itd. Pred dvorano stala sta dva mlaja; med njima je bilo na deski čitati:

Pozdrav tisočerni
Vam, Slovenci verni!

Po 4. uri popoldne se prične zborovanje. Dvorana je bila že natlačeno polna. Vkljub slabemu vremenu udeležilo se je shoda poleg mnogih domačih do 30 mož z Blok, do 20 iz Starega trga, do 30 iz občine planinske, več iz Grabovega, vsega skupaj približno do 200 oseb. Iz Ljubljane nam je vlak pripeljal gg. dr. Šusteršiča, dr. Zitnika, odbornika kat. slov. delavskega društva Gostinčarja in Potočnika, dr. Debeveca, knezoškofijskega tajnika Levičnika in jurista in člana „Danice“ Levičnika.

Po kratkem a iskrenem nagovoru, v katerem predsednik osnovnega odbora prečisti dekan Fr. Kunstelj predstavi vladnega zastopnika blagor. gospoda okr. glavarja del Cott-a in vse zborovalce navdušeno pozdravi, začela se je volitev načelstva. Bili so z vsklikom izvoljeni gg. A. Modic, posestnik

in trgovec na Rakeku, za predsednika, J. Petrovič, posestnik iz Dolenje Vasi, za njegovega namestnika Fr. Pešec, kapelan, za tajnika, J. Porent, deželni dacar, za blagajnika. Poleg tega se je po društvenih pravilih izvolilo še deset odbornikov: iz Cerknice trije, iz vsakega drugega kraja po jeden. S tem je bilo volitev načelstva končana in pričel se je I. občni zbor novega društva.

Prvi se oglasi k besedi g. dr. Šusteršič, ki v izbornem, z mnogoterimi živiočlici odobravanem govoru biča postopanje na novo pečene „narodne stranke“, ki je v istini liberalna, naj se že imenuje tako ali drugače. Omenja višje dekliške šole, kjer naj bi se „fajlice“, posebno iz Ljubljane učile francoščine, laščine, klavirja in kedo ve kaj še vse, a ti kmet, ki od vsega tega nimaš ničesar, plačaj in molči! Enako je z gledališčem. Treba torej, da se kmetje zavedajo svojih pravic, pa tudi svojih dolžnostij posebno ob volitvah in neustrašeno gredo v boj za svoja prava. Naj se ne bojé velikašev, ki so se odebelili s kmečkimi žulji in ko so kmeta popolnoma pod svojo oblast dobili v gospodarskem oziru, mu ob volitvah ne puste lastnega prepričanja in pravijo: „Sedaj pa še dušo sem!“ (Dolgotrajni živiočlici in ploskanje z rokami.)

Drugi govornik dr. I. Zitnik je govoril o socialnem vprašanju. Kazal je, kako se vedno pogrezuje in propada kmetijski stan, ki je podlaga in steber človeški družbi. Navajal je število v Avstriji zadolženih posestnikov, katerim slednjič res ne bo kazalo drugega, nego vzeti beraško palco v roko ali pa zapustiti lepo svojo domovino. Posebej kar Slovence zadeva, je gospod govornik opravičeno vprašal, ali smo sploh še slovenski narod, ko je baš naš kmečki stan ves spodjeden in spodkopan. Kdor je v resnici naroden, ta se bo torej z vso resnobo potegoval za hirajoči kmečki stan, da mu pomaga na noge, če morda ni že prepozno. Politični naši nasprotniki nam radi očitajo, da smo nemškutarji, češ da smo se v zadevi dekliške šole zvezali z

Nemci. Odvaliti smo hoteli s tem našemu kmetu novo breme z ramen, ki že tako ne morejo mnogo nositi. Kaj pa so storili nasprotniki, ki jih v resnici lahko imenujemo nemškutarje, če pomislimo, da so se glede legalizacije zvezali z Nemci proti nam in kot narodnjaki niso privoščili ubogemu kmetu te olajšave, češ „naš kmet je za to še preneumen“. (Klici: sramotno!) Kdo je torej naroden? (Živio odobravanje).

Glede šotstva, ki naši deželi nalaga ogromnih, uzeznih stroškov, moramo dobro premisliti, da kar je v mestu mogoče, ne smemo prenesti na deželo. V mestu je reden poduk, kjer se otroci lahko več naučijo, kar je prav, kar tudi več potrebujejo, a na deželi je poglavitno, da se nauče dobro brati, pisati in računati, ne pa vseh mogočih rečij tako, da nazadnje ne zna niti tega, kar bi moral znati. Treba bo pri šolstvu varovati, ako hočemo ugoditi vedno novim prošnjam gg. učiteliev, ki imajo res plačo tako, da se mora reči večkrat: Ali plavaj ali utoni!

Govornik omenja tudi znanega gledališnega vprašanja, deželne zavarovalnice, ki naj bi se osnovala, pa tudi odvrata od zapravlivosti, ki je žalibog mnogokrat kriva revščine in propada marsikaterih hiše. Zlasti prevelike dote iz baharije so že mnogo domov izpodkopale in spravile na beraško palico. Treba je torej, da kmetovalci vzajemno delajo in podpirajo drug drugega, se tesno oklenejo v zadrugeth pod geslom: Vsi za enega, eden za vse! (Burno odobravanje in tleskanje z rokami!)

Gospod Potočnik, odbornik katoliškega delavskega društva, bolj na kratko omenja liberalne stranke, ki bi najraje duhovnika stisnili med štiri cerkvene zidove, češ, tam je tvoj prostor. Ni tako. Duhovnikova dolžnost je, da ljudstvo podučuje v vseh rečeh tudi glede politike, če ni v pravem tiru. Vera ni privatna stvar; tudi v politiki veljajo načela katoliška (dobro!) G. Gostinčar, tudi odbornik delavskega katoliškega društva, izvrstno govori o delavskem vprašanju. Mi

LISTEK

Moje ječe.

(Po pisateljevi smrti izdana poglavja.)

IX.

Koristi, katere sem zajemal iz svoje knjige »Moje ječe« neso mi mogli odpustiti moji nasprotniki; a prišel sem do tega, da me ni več žalile tako neplemenito sovraštvo. Razne stvari so prišle skupaj, ki so se vzbujale mojo žalost in med temi bili so »dodatki«, katere je spisal k »Mojim ječam« nesrečni Peter Maroncelli, moj prijatelj, ki je bil takrat v Parizu. On gotovo ni mogel imeti namena meni škodovati in me žaliti tudi najmanj, ker je bil nezmožen tega; vendar so mu v njegovih »dodatkih« usle nekatere misli, ki so provzročile proti tej knjigi cerkveno cenzuro in knjiga prišla je na indeks.

Moji nasprotniki izumili so iz tega velik razlog divjati proti meni. Mnogi so takrat hoteli, da bi prijel za pero v svojo obrambo. Mislil sem, da si storim večjo uslugo, ako molčim in upam, da se nisem motil.

Med onimi, ki so me strogo obsojali, da sem opisal svoje ječe, bil je pošten mož, ki mi je bil celo všeč.

Bil je tujec, zvesto udan vladi avstrijske. Prostodušno prišel je k meni razgovarjat se z mano, kakor bi storil oče s sinom.

»Ali spoznate to delo svojim?« vprašal me je pokazaje mi prevod gospoda de Latourja.

»Jaz sem izvirnik pisatelj«, odgovoril sem.

»Izvirnika ne poznam«, dejal je; »a vem, da si francoski prestavljalci prisvajajo vsako prostost in upal sem, da mi porečete: ta prelagatelj pokvaril je pomen izvirnikov.«

Začudil sem se in ga vprašal, zakaj me pita kaj tacega.

»Ker«, odgovoril je, »vam moram povedati, da je kakor sodim jaz in z mano mnogi poštene ljudje, Vaša knjiga ostudna. Vi ste jo pisali, da bi se znosili nad onim, ki Vas je kaznoval!«

»Oprostite mi«, dejal sem mu, »a taka sodba je nevredna poštenega človeka, kakeršen se mi zdete.«

»Jaz sem odkrit protestant«, odgovoril je, »a protestant stare korenine, neprijatelj ošabnim mislim tega veka. Jaz ljubim red in resnico in v

veliko mojo žalost napada Vaša knjiga uprav resnico in red. A, vi drugi katoličani, imate široko vest in najdete vedno odpustljivih duhovnov, ki vas odvežejo vsega. Pa pomislite, da Bog ne potrdi odpusčenja, kakeršno si vi preskrbite tako lahko od teh služabnikov Baalovih.

Poslušal sem pridigo, ki ni bila kratka in odgovoril sem mu povsem mirno. Moj mir vzbudil je začudenje v mojem nasprotniku in ko me je zapustil, mislil sem, da sem spoznal na njem, da nima o meni več tako slabe misli.

In ni samo ta protestant, ki mi je tako ostro govoril o mojej knjigi, in ki je skušal, zapeljati me v krščanstvo — manj katoliško.

Povedati moram, da so mi dragi odpirali svoje hiše in mi iskreno ponujali svoje prijateljstvo, spoštujejo moje vero. Jaz za nje molim s celim svojim srcem in upanjem, da ne bodo umrli kot neprijatelji cerkve.

X.

Da nekateri protestanti so mi celo rekli, da so jih stvari, katere sem jaz pisal, pripravile k temu, da bolj resno proučujejo vero katoliško. Dva izmed njih prišla sta k meni ter mi zaupala,

delavci zahtevamo, da se nam da plača taka, kakršna je človeku dostojna in da se z nami ne ravna kot z ljudmi, ki nimajo nikakešnih drugih pravic kot hlapčevati in suženj biti svojemu gospodarju. Vsi smo sinovi jednega Očeta, bratje mej seboj, krščanska pravičnost mora vladati med delodajalcem in delavcem: zatiralec kazni, zatiranec pravice! Občna direktna volilna pravica mora biti geslo delavcev in kmetov, če hočemo dobiti svojih pravic. Celo svoje življenje delavec žrtvuje delodajalcu in slednjič, kaj se mu obeta? Palica beraška. Od naših krvavih žuljev so obogateli kapitalisti, mi pa umiramo! Nič bolje ni kmetu. Zatorej zedinimo se najtesneje, v slogi je moč — v krščanski ljubezni se združimo! (Živahno odobravanje. Živio Gostinčar!)

Društveni tajnik kapelan Pešec pozdravi vse zborovalce s krščanskim pozdravom in govori o novem društvu. Precej v začetku mora povdariti, da nas k njegovi ustanovitvi ni nagnilo kako sovraštvo ali osebna mržnja — šod naš je očit in vrh tega so se povabili še s posebnimi vabili naši politični nasprotniki — ampak bratska ljubezen, s katero objemamo vse: nevedne, da jih podučimo, nasprotnike, da jih pridobimo, prijatelje, da jih ohranimo. Naših nasprotnikov ni tukaj. Tem tesneje se hočemo sami združiti, in se okleniti drug drugega. Dandanes se vse združuje. Liberalci se zbirajo pod svojo zastavo, na kateri imajo pisane zapeljive besede: prostost, napredek, mi hočemo prosto ljudstvo. Od tod imajo tudi svoje ime „liberalci“, to je, prostaki, ker hočejo biti prosti od Boga, od cerkve božje, sploh od vsake oblasti. Kar jim je všeč, to verujejo in spolnujejo, kar pa ne, pa pravijo: to je za nas razsvitljene, neodvisne ljudi odveč in preneumno, mi vas ne poslušamo. Mi hočemo duhovski jarem otresti — te besede so se tudi pri nas slišale ob volitvah. Kakšen pa je ta jarem? To je jarem deset božjih in pet cerkvenih zapovedij, ki ga nihče ne sme otresti, če želi ostati pravi katoličan. Ta kriv liberalni nauk so si dobro zapomnili socialisti in anarhisti in ga hočejo dosledno tudi v dejanju izvršiti. Če ni več sveta Božja oblast, tam manj je državna in zato so nezadovoljneži, ki svojo srečo hočejo doseči tudi z bombami in dinamitom, saj ni po njih misli nobene oblasti ne življenja po smrti. Temu nasproti se družimo mi pod zastavo katoliško. Pod to zastavo so se borili naši očetje proti krutim Turkom, za „Križ častni“ so šli v boj, zmagali in se ohranili. „Križ častni“ mora biti tudi naše upanje, ako hočemo uspešno delovati. Naše društvo je katoliško!

Naše društvo je pa tudi slovensko! Nasprotniki kaj radi nam očitajo, da smo brezdomovinci, to je, da ne cenimo in ne maramo slovenske domovine! Odgovorimo jim: Brezdomovinci ste vi! Mi poznamo dvojno domovino; eno slovensko domovino, ki jo gorko ljubimo, drugo nebeško domovino, za katero vi ne marate in jo s socialisti vred prepuščate — vrabceval na strehi! — Naše društvo je tretjič iz obračevalno! Podučiti hoče ljudstvo, kakšne pravice ima, kje so njegovi pravi prijatelji. Če bode ljudstvo podučeno in edino, tedaj stopi skupaj in zahteva: Naš poslanec mora peti tisto pesem, katero mu mi zapojemo! Lovska postava ni za nas kmete — proč z njo! Notarijata, kakeršen je zdaj, ne moremo ra-

biti — nas preveč pije — podpravi naj se, itd. V ta namen pa moramo biti edini, složni! Zato:

Trdno dajmo se skleniti
K zvezi dajmo si roké
Liberalstvo v prah zdrobiti
Naše srčne so želje.

(Ploskanje in odobravanje.)

Društveni blagajnik g. Porent upa, da so besede padle na dobro zemljo in ne bodo ostale brez sadu. Vabi, naj se obilno oglašajo k novemu društvu in liberalizem bo pogorel tako, da ga nobena zavoralnica več rešila ne bo! (Živahno pritrdjevanje in veselost!)

Telegrafsko je naš šod pozdravilo „radoljsko katoliško-politično društvo“.

Pred sklepom zborovanja, zborovalci navdušeno zakličejo trikrat „slava“ našemu presvitemu vladarju, trikrat „živio“ sv. Očetu velikemu Leonu XIII.

Nato je sledila skupna večerja, katere se je vdeležilo 55 oseb. V živahnem razgovoru so se zborovalci navduševali za načela, katera so govorniki povdarjali. Pristopilo je k društvu takoj mnogo rednih udov, ki plačajo najmanj 20 kr. na leto; pa tudi nekaj ustanovnikov, ki plačajo 10 kron enkrat za vselej. Bog živi novo društvo!

Nazaj pogled, da vidiš naprej.

Iz Istre, 6. jan.

Zgodovina jednega leta leži za nami. Zdaj, ko so se dogajali ustanovili, moremo bolje soditi jednoljetno učiteljico in — resno svariteljico. Carnot, predsednik francoske republike, izdihnil je v najlepši dobi pod nožem italijanskega anarhista Caseria; njemu na strani stojé, ko vredni junaki greha in hudodelstva: Ravachol, Vaillant, Henry. Vse to ni zadrževala francoske politike, ki je sklenila pokoriti in podvreči si otok Madagaskar.

Viljem II. daje Nemški nov, novejši, najnovejši pravec. Caprivi, ob nastopu burno pozdravljen, je tiho odstopil, takoisto predsednik pruskega ministerstva grof Eulenburg. Proti socialističnemu sloju svojih državljanov želi cesar drakoničnih sredstev; taka sredstva je Eulenburg zagovarjal, a Caprivi odklanjal. Ko je Nemška stopila Francoski na tilnik, mislilo se je, da bo nemško zjedinenje stanovitno do vekov; danes, po preteku borih 25 let, sili na površje nemški partikularizem, ker Bavarska, Badenska in Virtemberška so nezadovoljne z drzovitim postopanjem Pruske in njenega kralja. Cesar naglašá, da Nemška je imela leta 1870 vnanjega sovražnika, a zdaj ima notranjega, da vse upanje stavi na silo, na vojsko.

V novoletnem odgovoru Leona XIII. na voščila kardinalov pa čujemo, da postave brez vere, naj si bodo še tako stroge, razdražijo ljudi, pri katerih oslabejajo državljanske kreposti, le še bolj, ne upokoré jih pa ne. Cesar je priporočal novakom, naj ne pozabijo očenaša, naj pomnijo svetost prisege, alito so prazne besede, ki so po ceni in truda ne stanejo, ki so naravnost v oporeki z njegovim delom, ko je v zbornico prinesel „šolski zakon“, obsegajoč več božjega, potem pa ga malo častno umaknil. Zato doživlja mladi cesar nemški, ki ne bi se ustrašil niti vojske s svojimi državljani, fiasco zaporedoma. Ko je bilo pri odpiranju zborovanja cesarju

je odprl to knjigo in nekatere moje besede so ga zadele, posebno pa te le:

„Ah! kako je nesrečen, kdor ne pozna vzvišenosti spovedi! nesrečen, ki misli, da jo mora zasmehovati, da ne bi ga imeli priprostim človekom! Ni res, da bi bilo nepotrebno, še le povedati si dati, ko vže vsak sam ve, da mora biti dober; da zadostujejo lastna premišljevanja, ne berilo; ne! pripovedovanje živega človeka ima moč, kerjo nimajo ne lastna premišljevanja, in primerno berilo! Srce bolj pretresajo; vtisi, koje napravljajo so bolj globoki. V bratu, ki ti govori, je polno življenja in pravočasnega vplivanja, kojega bi mnogokrat zastonj boljši po knjigah in svojih lastnih mislih.“

Zelja po bolj resnem pouku rodila se je v g. Woigtu. Njegovo prepričanje bilo je v kratkem popolno in o Veliki noči l. 1834. pridobila si je v njem — po milosti božje cerkev novega sina.

Vse to sem še le zvedel čez nekaj časa, ko je prišel v Turin vitez Manfred di Sambuy. Pisal sem g. Woigtu ter mu voščil srečo, on pa mi je takoj odgovoril z ginljivim pismom, v kojem mi je razložil vse okoliščine svoje spreobrnitve.

(Konec sledi.)

klicati „Hoch!“, obsedeli so socialisti in hrabro molčali. Predsednik jim očita to nespodobnost, a socialist Singer odgovori: „Kaj, njemu homo čestitali, ki je rekel, da nas bode razdrobil (zerschmettern), ki hoče postreljati našim soprogam može, naše žene in otroke?“

Socijalista Liebknechta je zahtevalo državno pravdnistvo pod svojo oblast zaradi razžaljenja cesarskega Veličanstva, a zbornica je smatrala to tirjatev kot atentat na svobodo narodnega zastopnika. Neki Quidde je spisal brošuro, v kateri opisuje cesarja — pocveteno mej vrstami — kot Kaligulo in Nerona, ki so bili najpodliši cesarji rimske države. Viljema in njegovo državo še čakajo črni dnevi. Tudi višji krogi protestantske Nemčije bodo izpoznivali, da je treba dati „bogu“ prvo mesto povsodi; da jo „svobodno“ raziskavanje, ki celó mnoge protestantske duhovne dovede do tajeja božanstva Gospodovega, obžalovanja vredna zabloda.

Angleška se dobro počuti v deželi faraonovih grobov. Stari kedi Izmajil je zapravljal milijone posojenega denarja, misleč vrniti ga „calendis graecis“, ali glasoviti trgovec je sam sedel k egiptovski blagajni, kjer hladnokrvno šteje denar, ne zmené se za mladega kediva Abasa, evropski omikanega moža, ki bi vsaki hip rad otrese pokroviteljstvo angleško. Rosebery skuša preustrojiti zbornico lordov, da bi mogli Irci svobodniše dihati. Kimberley se približuje Rusiji, podajoč ji roko čez pamijsko planoto, ker mu ne ugaja trozveza z diskreditirano Italijo in nemirno Avstrijo ter išče zaslonbe in prijateljstvo ob desni in levi.

Italijo potresajo ne samo podzemne moči, ruši jo tudi človeška nezadovoljnost in obupno siromaštvo po Siciliji, zloglasna rimska banka, Crispijeve neoprane roke in istotako zamazane soproge njegove, Line. Može, ki so očetu krščanstva odtegnili Petrovo dediščino, se niso pokazali poštenjake. Bivši minister Giolitti, ki je svojo čast izgubil v goljufiji Panama, potegnil je naličje s Crispijevega poštenjstva, na to pobegnil v Berlin, a predsednik je zbornici usta zamašil s tem, da je „častne“ vse domov poslal; s tem je minister glavo v grm utaknil, da Evropa ne bo videla, kako je bil in šel.

Prva slovanska država, Rusija, je izgubila svojega značajnega vladarja Aleksandra III. „mirodelca“, katerega bolezen je bila huda in draga, stala je 11 milijonov. Naslednik njegov odriva državni brod na globoko. Sibirsko železnico hoče imeti narejeno „hitra in čvrsta“; zdaj je je gotove četrtina, to je 1518 vèrst. Nikolaj II. hoče obvezno šolsko dolžnost. Ukazal je pregledati razloge naredbenim potom poslanih v sibirskie rudnike. Poklical je iz vsake gubernije zaupnike, da izvé želje ljudstva iz pristnega vira. Pasovni cenik na železnicah bode koristil prometu. Poljaki se nadejajo prijaznejše bodočnosti, da bi se le ne udali starim utopijam o kraljevini Poljski, segajoči od Severnega morja do Črnega in tja do Moskve.

Bolgarska se prenavlja. Odkar se je iznebila zloduhega trinoga Stambolova, ki je svoje nasprotnike v ječah držal in pretepal, za katerim meče Nemeza umor vrlega Belčeva, od onega trenutka se poraja osnovano upanje, da se bode ustavna ohlika tudi v mladi kneževini ustanovila. Bolgarska, kakor je povsem pravično, mora imeti na pameti in na sreč, kaj je dolžna oni državi, ki je poslala pol milijona svojih najboljših državljanov zanjo krvavet, mej tem ko so druge vevlasti mirno gledale najstrahovitniša grozodejstva.

Srbska ne more napredovati na gospodarstvenem in prosvetbenem polju, ker kraljevski človek vedno deželo bega ter jo izsesava v svoje nečastne svrhe.

Črnogora ima modro glavo in lepo napreduje; tudi je z očetom vsega krščanstva v najlepšem sporazumljenju.

V dvopolovični Avstriji je še veliko nezadovoljnosti. Slovenci se stanovitno boré za pravice, ki jim jih krati močnejši sosed. ter v borbi ojačujejo. Ob vseh postojankah stojé domoljubi „habt Acht!“, opazujoči neprijateljevo gibanje. V Transilvani razvijajo Mažari neprečeni svojo neplemenito narav azijskega tiranstva. Vsem drugim narodnostim je zapisalo mažarsko viteštvo na čelo: memento mori. V onem trenutku, ko se ponašajo z največjo svobodo, nahajaš jih pri bogomrzkem početju, kako drugih svobodo in pravo kujejo v verige, da s svojo barbarščino niti nedolžnim otrokom ne prizanašajo, jemačo in kupujoči jih iz materinega naročaja. Hrvatska je postala mažarska „drajna“. Ban, najuspešnejši ši-

da se čutita nagnjena k naši veri, da sta v srcu katoličana. Pridejala sta, da se bota v kratkem odločila, povrniti se v našo cerkev, a dosedaj še nisem doživel te tolažbe.

Mesto te bilo mi je namenjeno veliko veselje povrnitve g. Woigta, enega prvih umetnikov bavarskih in imel sem srečo, da moja knjiga ni bila brez vpliva na to povrnitev.

Malo let poprej bil je g. Woigt še zelo mlad prišel v Rim, ljubezen do lepih umetnostij ga je bila gnala tja; on je bakrorezec. Ko se je seznanil v tem mestu z nekaterimi katoličani, imel je priložnost, premišljevati nekoliko o naši veri in zdelo se mu je, da jo disidentje le malo poznajo. Ne radi tega hotel je v njeno naročje in je gojil dolgo časa nagnjenje, katero je čutil za njo, a potrč po mnogih dvomih. Potem vzel je v zakon katoličanko, ne da bi se bil še mogel odločiti k odpovedi. Zakon, kateri je zagotavljala obojestranska ljubezen, bil je srečen; a zelo raneč trn bil je vedno v srcu pobožne gospe. G. Woigt ljubil je vse v našem nauku, samo zakrament sv. pokore je tako strašili njegovo domišljijo, da je videl v njem skoro nepremagljivo oviro. Prisile so na svitlo „moje ječe“; radovednost ga je gnala, da

ritelj „mažarske državne misli“, je tisti hudi veter, po katerem mora vse obračati plašč, kar hoče napredovati v človeški milosti. Gospodarstvo je zemlja skoro uničena. Kako se bode siromak upiral bogatašu? Zatorej popuščajo Hrvati na vseh konceh. Pač kažejo na svoja prava, ali kaj da oholi „vitez“ za klicaje onemoglega? Hrvat se uči mažarski in postani Mažar, potlej bodi pravi „baratom“ in „tot ember“, sicer „nem“. Kar je navezano na vladne jasli, ono je dalo svoje samostavno prepričanje banu na razpolaganje. Dokazi temu se množé vsaki dan. Zdaj so jeli „Hrvati“ (?) napadati narodnega junaka bana Jelatića, češ, da je bil bedak, ker ni okrenil s — Košutom. Taki „narodnjaki“ se hočejo Mažariji prikloniti in kaj zatega doseči. Takih prodancev in Efijsalov se ni manjkalo v nobenem narodu, zato pa se požrtvovalni značaji tem lepše blišče. „Zora puca“. Tudi pred naša vrata bo posijala zora pravice, ako bodemo verni pobočniki božjega kraljestva, trdno prepričani, da memo Boga ni črtežev in brez njega ne obstanka.

Sad shoda zaupnih mož kali?

Z Dravskega polja, 3. prosinca.

Papirnati „Slovenski Narod“ priobčil je ravno še v zadnjem trenutku l. l. nekoliko grdečih, hujskajočih člankov s Stajerskega, kakor bi mu bilo se podvzati, da še nadomesti, kar je zamudil, in še spravi nas na Stajerskem v lase prejmer se pogrezne l. 1894 — v pozabljivost. V teh vrsticah se ne morem baviti s vsemi dopisi, le zadnjega od 29. decembra si oglejmo. Debelo je sicer namazan, pa — debelejšje bruno tesar teše, večkrat ogenj kreše. Potipajmo ga malo, in glej vsaka rebrica mu se pozna! Le po vrsti mu jih preštejmo. Članek, katerega je neki znani dopisnik poslal z „Dravskega polja“ „Narodu“ št. 293, je moral „Narod“ popraviti, ker je bil večinoma, da ne rečem čisto neresničen, iz trte zvit, kakor „Narod“ v takih prilikah piše. To pa je podžgalo z Dravskega polja „Narodovega“ dopisnika, da globoko zamóči svoje pero, in napiše kar drugi članek pod zaglavjem „Slovenski gospodar in učitelji“, v katerem se odsvita znani naš pregovor „videla baba muho na zvoniku, a zvonika ni videla“. In kako tudi ne bi, ker so potem takem gg. učitelji nezmotljivi in negrajni, kar pa si dobro zapomnite ne vsi, ampak le tisti, ki take članke pišejo. Članek, katerega je odposlal mej svet „Narod“ z dné 22ega decembra l. l. so odobrili duhovski narodnjaki, prejmer se je izročil „Narodu“. Tako se dela reklama. Na celem Dravskem polju imate po „Narodovem“ receptu le enega duhovskega narodnjaka in v celi lavantinski škofiji jih lahko na prste preštejete, in če jih najdete več, kakor imate prstov na rokah, kateri svojeročno podpišejo vaše članke v „Narodu“, takoj naj izplača v mojem imenu „Slovenec“ 50 kron družbi sv. Cirila in Metoda! Nadalje pišete, da se je izrecno povdarjalo zabraniti pogubonosni razpor mej učitelji in duhovniki, oziroma, da bi „Slovenski Gospodar“ ne vsprejemal dopisov, ki so očitno naperjeni zoper učiteljstvo sp. Stajerja.“ Dva, trije nemčurski in versko indiferentni učitelji, vendar še niso slovensko učiteljstvo! Ako je neresnično poročal „Gospodar“, zakaj niso zadeti gg. učitelji poslali popravka. In ker tega niso storili in so molčali, in iz Rač se je še celo izpričeval zadet gospod pri kompetentni oblasti — iz tega je razvidno, da je „Gospodar“ resnico pisal. Ali vam „Narodov“ dopisnik resnica oči kolje? In če vam je res toliko do „ljube sloge“, zakaj niste pisali „Slov. Gospodarju“ in če ta ne bi hotel sprejeti, poslali bi potem duhovstvu sovražnemu „Narodu“ svoje neosnovano sumničenje. In kolikokrat je že prinesel umazane hujskajoče članke zoper duhovnike „Rodoljub“, ki tudi blodi in kuži slovensko ljudstvo po Dravskem polju, in zakaj niste vstali in napisali „Narodu“ — nikarte tako — ker „le prerado se prime tako ščuvanje nevednega kmeta“, na Stajerskem se tako bojimo bratskega spora. Kaj pravite na to? Ali ne veste, da je v vsaki pšenici ljulke in v vsakem stanu — grešnikov. In po tem takem se tudi lahko godi in se je res že zgodilo „da v nravnem oziru nova šola ne rodi najboljših sadov.“ Gotovo kot vesten bralec „Narodov“ se bode še spominjali, kako je isti „Narod“ ostro pisal pred leti zoper pohujšljivo vedenje nekega učitelja in učiteljice v Vojniku. Zakaj tedaj niste vstali in napisali recimo v „Slovenec“, da „Narod“ napada slovensko učiteljstvo? Vam je znan slučaj Fric. Zato ker edén dva učitelja nista učiteljstvo, kakor apostoli Judež Iskarijot niso apostoli. Hujskanje, tudi pravite

da je, ker je „Gospodar“ pisal, „otroci ne poznajo in ne znajo nobenega krščanskega pozdrava, se ne zmenijo... To, kar uči učitelj, se večkrat le premalo strinja s tem, kar uči veroučitelj. Se pač vidi, da je „Narodov“ dopisnik z Dravskega polja mlad krščen — po novih postavah šolskih. To ni hujskanje, gospodine dragi! na žalost živa istina. A od kod pride, da pozdravljajo otroci, dobro jutro, dober dan, pa še celo v slovenskih krajih „gutn tog“, „gutn morging“. Katehet jih gotovo tako ne uči, in tudi stariši ne, kedo potem —? Kar se tiče „šolar-ske maše, skušnje iz krščanskega nauka“ itd., lahko poslužimo z imeni krajev in oseb in „Gospodar“ je imel gotovo iste v mislih, ko je to pisal in je zato le „vse lokalnega pomena“. se tiče le nekaterih krajev in oseb, kateri so pa tako bili imenovani in ne „slovenskega učiteljstva“. Nove šole vam pa na vsa usta povemo, ne bodemo hvalili, dokler bodo te šolske postave.

Naposled še vlačí „Narodov“ dopisnik v svoj sumen dopis še vlč. g. dr. Gregorea pišoč, da ta naša dika, ne bi nikdar podpisal onih dopisov, ob katere se spotika „Narodov“ člankar v „Slov. Gospodarju“. Haha! Učiteljstva dika je velezaslužni poslanec! — ne, ampak dika vseh pravovernih Slovencev, ne samo učiteljev sp. Stajera. Občujem že nekoliko let z veleučeni gospodom kanonikom in vem, da mu nisem vreden ne v verskem, ne v narodnem oziru odvezati ne jermenov na njegovem obutalu, ali to pa vem, da je ravno neki učitelj bil kriv, da ni vlč. gospod državni poslanec več urednik „Slovenskega Gosp.“ in pa profesor v bogoslovju, in potemtakem tudi znam, da so bili članki zoper učitelje, ki niso spolnjevali v verskem in narodnem oziru svojih dolžnostij vsi drugačni, kakor so oni lokalni v lanskem letu, ter sem tudi prepričan, da bi g. dr. Gregorec zmirom poprej podpisal članke „Gospodarjeve“ kakor „Narodove“ z Dravskega polja dopisnika. Iz vsega je razvidno, da nekim gospodom ni za slogo, ampak za „razpor“ in članki v „Narodu“ in zadnjem „Popotniku“ l. l. kjer se „Slovenskega Gospodarja“ dopisniki imenujejo „hujskachi“, so napovedali boj duhovstvu. Bodi njim! Samo jih se glede „Popotnika“, ki se tiska iz tistega društvenega denarja pomoči, kakor „Slovenski Gospodar“, opomnimo na peto prošnjo očenaša „odpusti nam naše dolge, kakor mi odpustimo svojim dolžnikom“. Mislim, da me razumite, uredniki! Vemo, da so samo nekateri, ki delajo zgago vedoč, da kraljestvo v sebi razdeljeno mora pasti. In zato si zapomnimo vsi, kar piše koncem l. l. „Hrvatski učitelj“ „Naše je kraljestvo zajedničko: vječna i vremenita dobrobit našega miloga naroda, košnica u koju nosimo svoje blago je zajednička: crkva i škola, isti je objekt našega rada: naša djeca, naša slovenska mladež, naša naša i ponos naš. Atentat bi na sve ovo počinjao, izdajica bi na vjeri i domovini bio, koji bi nas htio razdvojiti u dva tabora sebi neprijateljska, u dvije protivne vojske, kao da nam je protivna svrha ili protivna sredstva. Manje pogriješke nastojmo si oprostiti, jedan drugome na pomoć i savjet biti, a u načelima ne popuštati“. Razumite-li gospodine dopisniče z Dravskega polja hrvatski?!

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. januarja.

Pomnoženje članov češkega deželnega odbora. V češkem deželnem zboru ni nobene jedinosti zastran pomnoženja članov deželnega odbora. Proti temu nima nobena stranka ničesa, da se šterilo deželnih odbornikov pomnoži, kajti vsaka stranka ima nekaj mož, ki bi bili radi deželni odborniki, le v tem niso jedini, kako naj se novi deželni odborniki volijo. Mladočehi bi radi, da nova člana volijo zastopniki kmetskih občin in mest, Staročehi bi radi, da bi se vsaj jeden nov deželni odbornik dal veleposestnikom, ker upajo, da bi veleposestniki volili kacega Staročeha, Nemci bi pa še najrajše videli, ako nova odbornika voli ves zbor. Govori se pa že, da se bodo naposled s tem pomagali, da se pomnoži število deželnih odbornikov za štiri in se tako razdelé, da vsaka stranka nekaj dobi.

Imenovanje novih članov gospodske zbornice. Odkar obstoji koalicija, se je število članov gospodske zbornice pomanjšalo za kakih dvajset. Sedaj se misli to število zopet popolniti. Ministerski svet je že imel posvetovanje, koga bi cesarju priporočil, da ga pokliče v gospodsko zbornico. Konečno še vlada vseh oseb ni določila. Mej drugim

se v gospodsko zbornico pokliče bivaš ministra Gautsch in Steinbach, predsednik levovske trgovske zbornice Marchwicki in pa neki dunajski fabrikant. Pri imenovanju novih članov se bode baje posebno gledalo na to, da se sedanje razmerje mej strankami v gospodski zbornici ne premeni. To je potrebno že gledé na koalicijo.

Za neprikrajšano volilno pravico malih davkoplačevalcev. Osrednjo društvo moravskih obrtnikov v Brnu je minolo nedeljo v Civanovici bilo sklicalo shod, katerega se je udeležilo nad 300 obrtnikov. Sklenili so peticijo na državni zbor, da se naj ne prikrajuje volilna pravica manjšim davkoplačevalcem po davčni reformi. Dobro bi bil, da bi tudi še drugod se sklicevali jednaki shodi, da bode konservativna stranka se potem v državnem zboru opirala na došle peticije. Liberalna stranka bi vsakako rada petakarje pripravila ob volilno pravico v kmetski in mestni volilni skupini, ker bi potem si pridobila marsikak mandat. Pri občni volilni reformi bi pa te male davkoplačevalce radi stlačili v delavsko kurijo.

Kriza na Ogerskem še ne bode tako hitro poravnana. Tudi ni gotovo, da bi Khuen-Hedervary bil bodoči ministerski predsednik. Posvetovanja, ki jih je imel z liberalno stranko, niso imela zaželenega vspeha. Sprva so pač bili liberalci za bana, ker so mislili, da bode nadaljeval Wekerlovo politiko. Zadnji čas je pa grof Khuen-Hedervary dal jim razumeti, da se ne bode dal voditi od liberalnih vodij, temveč bode iskal tudi opore pri drugih strankah, in zato so se liberalci jeli bati, da jih polagoma popolnoma odrine, ko se utrdi na stolu ministerskega predsednika, zato so mu pa jeli na vso moč delati ovire. Ban bi rad že v svoji prvi izjavi, ko nastopi vlado, pozval vse stranke, ki stojé na stališču nagodbe, da podpirajo vlado in grofa Julija Szaparyja celó poklical za ministra pri kraljevem dvoru, a to pa ni po godu liberalcem.

Francoska vlada in kitajski katoliki. Francoska vlada se je uprla nakani, da se uredi v Kini cerkvena hijerarhija. O tem piše „Kirchenzeitung“ sledeče: Sv. Oče so sklenili tudi v Kini urediti cerkveno hierarhijo. Dogovarjati so se začeli s francosko vlado, kot varuhinjo katolikov na skrajnem vzhodu. Francoska republikanska vlada se je kazala iz početka naklonjena osnovi sv. Očeta; ali nepričakovano spremeni svoje nazore in zahteva od sv. Očeta, naj popuste svoje namere. Ker ne morejo izvesti sv. Oče preblagega namena brez francoske pomoči, prisiljeni so na svojo žalost čakati boljših časov. Če vzdrži dobri Bog še nekaj let svoji sveti cerkvi živega svojega namestnika, smo prepričani, da bode zamogel odstraniti s pota vse zapreke sv. Oče in da bodo tako odprta vrata Kitajski v ono cerkev, ki je po Božjem ustanovljenju „katoliška“ t. j. občna vsem narodom celega sveta.

Francoski socialisti bodo vsekako zahtevali, da se Gérault-Richard, ki je sedaj v ječi, izpusti, ker je voljen za poslanca. Po 14. članu ustave se ima poslanec, ki je zaprt, izpustiti, ako zbornica to zahteva. Leta 1891 se je na zbornično zahtevanje iz ječe bil izpustil socialist Lafargue. Seveda se ne ve, če bode sedaj zbornica tudi hotela socialistom odjenjati. Gérault-Richard je zaprt zaradi razžaljenja predsednika republike. Sklep zbornice, da se Gérault-Richard izpusti, bil bi torej nekako naperjen proti predsedniku republike, kateri bi zaradi tega celo utegnil odstopiti. Socialisti bodo pač podpirali nekateri radikali. Ako Gérault-Richard ostane v ječi in zbornica njegovo izvolitev potrdi, bode pa smel glasovati po pooblaščenec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. januarja.

(Slavjanski v Ljubljani.) Znani glasbeni umetnik Slavjanski, ki je bil pred nekaj leti že v Ljubljani, priredi v soboto koncert v „Tonhalle“. Prijatelji slovanske pesmi bodo gotovo v obilnem številu obiskali ta koncert.

(Slovensko gledališče.) Danes predstavljajo v deželnem gledališču prvokrat igrokaz: Fromont mlajši in Risler starejši. — Poslovenil Franc Svetič. — Začetek ob pol 8. uri.

(Imenovanje) Cesar je imenoval stotnika v domačem polku baron Kuhn, g. Jarneja Andrejko, konjeniškim stotnikom v svoji prvi telesni straži (arcière). Pred njim je bil pred leti imenovan v jednake dostojanstvu stotnik g. Beneš od Kuhnovega polka.

(Umirovljenje.) Z Dunaja se nam danes brzojavno poroča: Povodom umirovljenja deželno-sodnijskega svetnika okrožnega sodišča v Novem Mestu Vojske se mu je podelil naslov in značaj višjega deželnega sodišča svetnika.

(Nova kmetijska podružnica v Gorjah.) Pri ustanovnem shodu kmetijske podružnice v Gorjah preteklo nedeljo bili so v odbor izvoljeni: za predsednika župan Zumer, za njega namestnika župnik Ažman, za tajnika in blagajnika nadučitelj Zirovnik, za odbornika dr. Jan. Podružnica v Gorjah šteje že sedaj nad 50 udov.

(Novi višji državni pravdnik v Trstu.) Predsednik okrožnemu sodišču v Celju gosp. nadsodnijski svetovalec Gertscher bode bajé imenovan za višjega državnega pravdnika v Trstu. Mož je dober jurist in tudi več slovenščini, ter nepristransk. Sedaj je le vprašanje, kdo pride za Gertscherjem v Celje?

(Poštne zadeve.) Poštni nadkomisar P. Cora prideljen je poštini in brzoi. direkciji v Trstu. Naslednik — referent za Kranjsko še ni imenovan. — Poštna direkcija uvela je z novim letom po nekod nove poštne pečate, deloma v obeh jezikih. deloma še vedno le v jednom — nemškem.

(Iz Dobrove) 8. januarja. (Letina: druge stvari.) Pretečena letina se je tukaj sploh dobro obnesla za kar bodi Bogu hvala. Nekateri poljski pridelki bili so v primeri z letino 1893 nekoliko pičlejši, a travniški pa sploh dosta boljši. Ako ljubi Bog svoj blagoslov dá in obvaruje posebnih nesreč, ne bode ne ljudem in tudi ne živini pomanjkanja trpeti. Zdravstvo bilo je tukaj pretečeno leto prav povoljno; Bog nas je obvaroval posebnih, hudih bolezni, kakoršne so — posebno med mladino — po drugih sosednih krajih prav hudo razsajale. — Letošnja zima bila je do sedaj kaj ugodna; mraza imeli smo še le samo eno jutro 10° R. No sedaj nas je pa pričel strije belec prav dobro obsipati; prišel je njegov čas, da svoje stori. — V tako nemarno in blatno zemljo se niso menda kmalu kje mrliči na pokopališču k večnemu počitku pokladali, kot je bilo to ravno na dobrovškem pokopališču pri farnej cerkvi. Ko se je dokopalo jan.e kakega pičlega metra globoko, že je lezla voda od vseh strani iz zemlje va-njo. Večkrat se je primerilo, da, ko so rakev v jamo pokladali, bilo je v jami do nad 2 stara črevlja vode. Več let so že ugibali, kako bi se dalo pokopališče sušiti. Ljudstvo bilo je pripravljeno se dela lotiti, a voditelj za to ni bilo. Ob pretečeni jeseni se je pa občinski odbor v svoji seji posvetoval o tej zadevi ob nazočnosti našega millega in uzornega g. župnika. Sklenilo se je, da se izvede nad pokopališčnim zidom zadosta dolg in globok kanal, da se tako odpelje voda, ki je iz brežine doli po zemlji v pokopališče prihajala. Dne 20. novembra p. l. pričel se je kanal kopati od južno večerne strani sem skoz šolski vrt. Tlaka je delo izvrševala; eni so kopali, drugi potrebno kamenje lomili, a tretji pa so za zgradbo kanala dovažali. Delo je šlo pod nadzorstvom p. n. gosp. župnika, g. kapelana, očeta župana in drugih občinskih mož, ki so se pri tem vrstili, redno in srečno izpod rok. Ves kanal je dolg do kakih 110—120 metrov. Precej časa se ni prišlo do kakega izvirka, a naposled se jih je pa v globočini več našlo, iz katerih se pribira precej vode, katera je sedaj odpeljana proti jugo-večeru in izhodo-severu. Na obeh koncih se iz kanala pošteno odteka. Dne 19. decembra p. l. se je kanal zasul. Upno bode to delo velike koristi in umrli bodo v prihodnje počivali v suhej zemlji. Očitno zahvalo in pohvalo zaslužita pa, da se je to delo pričelo in izvršilo, v. č. g. župnik Anton Lovšin, ki z veseljem podpirajo vsako koristno stvar, in pa sedanji dobrovski župan, g. Peter Selan, ki se v prid občine ne ustraši nobenega truda. Tako zaslužijo pa tudi resnično pohvalo vsi ostali občinski možje, ter posestniki cele fare, ker so izvrševali delo z veseljem in nekako navdušenostjo. Šolski vrt je trpel pri tem največ; vsa drevesca bilo je treba izkopati in spraviti v kraj; a z božjo pomočjo ob prihodnji pomladi ves obnovljen zopet od smrti vstane. Tla v njem bodo še boljša, nego do sedaj, ker bodo vsa pošteno rigolovana.

(Društveno gibanje v Ljubljani.) Ljubljana štela je v preteklem letu 105 delujočih — slovenskih in nemških — društev raznega smotra. Izmed teh je nad dve tretjini slovenskih.

(Pojasnilo.) Gosp. Anton Koblar nam pismeno zatrjuje, da one številke „Duh. Pastirja“ v kateri se nahaja cena Pletersnikovega slovarja, še nikdar

v svojem žiljenju ni videl, še manj pa bral, da zatorej ni mogel oskrbeti omenjene dnevne novice v „Slov. Narodu“ proti prof. Kržiču

(Zamude na železnica.) Včerajšnji vlaki južne in državne ter kamniške železnice imeli so vsled zametov in burje na Krasu in zaradi sneženih plazov pri Lazih in Zagorju poludnevne zamude, deloma pa je bil na teh progah tudi promet zaprt. Stoprav ob 3/4 3. uro popoldne dospeli so v Ljubljano poštini in osebni vlak državne, brzovlak iz Trsta z dvema lokomotivama in poštini vlak iz Grada. Čez dve uri za tem, ko je odšel iz Ljubljane na Trst poštini vlak in peljala jedna lokomotiva proti Borovnici snežni plug, došla sta iz Trsta v Ljubljano poštini vlak in mešanec. Le dolenski vlaki dospeli so z neznatno zamudo v Ljubljano. — Zdaj je promet na jednom tiru južne železnice zopet odprt, istotako tudi na progah ostalih železnic. — Ker je jelo zopet snežiti, bati se je novih ovir pri železničnem prometu.

(Jugoslovanske novice.) V starodavnem kraševskem samostanu v Bosni bodo praznovali 14. svečana t. l. redko slavnost. Fra Grgo Martić, duhovnik, junak in pesnik, bode čital svojo zlato mašo. Ze pred avstrijsko okupacijo je bil glavni zaščitnik zatiranih bosenskih kristijanov. V raznih narodnih povestih slavé hvaležni Bošnjaki neamorno požrtvovalnost slavljenčeve in pripovedujejo, koliko pretečih nevarnostij je odvrnil vrli Fra Grgo. Razven tega je znan častitljivi o. frančiškan po svojih pesmih „Osvetnici“, ki pred vsem kažejo pesnikovo domoljubje. Bog ga obrani še mnogo let. — Nj. V. naš kralj je podaril 50 in ministerstvo 300 gld. za popravo samostana v Pridvorji (Koravli). Vlič. gvardijan o. Ivan Car je nabral še 1700 gld. in je prav lepo popravil samostan. — Kakor poroča L'Osservatore Romano, je razdelil apostoljski urad tekom m. l. 408.489 laških lir med reveže, duhovnike in vdove bivših papeževih rojakov. Če prištejemo še zasebne darove sv. Očeta, naraste svota nad milijon frankov. (Kat. Dalmacija.)

(Glasila „pravaške“ stranke v trejedini kraljevini.) O napredku „pravaške“ stranke nas najbolje pouči število njenih glasil. Do l. 1884 sta jo zastopala časnika „Sloboda“ na Sušaku in „Katolička Dalmacija“ v Zadru. Leta 1892 so izhajali trije „pravaški“ listi: „Hrvatska“ v Zagrebu, „Katolička Dalmacija“ in „Hrvatska“ v Zadru. V zadnjih dveh letih se je število skoraj podesetilo. Najvažnejša glasila so sedaj: „Hrvatska“ v Zagrebu; „Posavska Hrvatska“ v Brodu na Savi; „Glas Hercegovca“ v Mostaru; „Crvena Hrvatska“ v Dubrovniku; „Katolička Dalmacija“, „Narodni List“, „Hrvatska“ in „Hrvatska Kruna“ v Zadru; „Naša Sloga“ v Trstu. „Il Rinnovamento“ v Gorici, „Chicaga Danica“ in „Napredak“ v Ameriki i. dr.

(Za imejitelje varstvenih znamk.) Trgovinsko ministerstvo je vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam s posebnim odlokom naznanilo, da je več vdeleženih krogov zaprosilo, da naj bi skupina I. (kovine, kovinsko blago, orodje) centralnega registra znamk izhajala v mesečnih posebnih izdajah. Temu se je ustreglo in naročnina za posebno izdajo I. skupine določuje se na 5 gld. Glede izhajanja posebnih izdaj ostalih 5 skupin (II. kameno, lončeno in stekleno blago; III. leseno, slamnato, popirnat, koščeno, gumijevo in usnjeno blago; IV. preja, tkanina, oblačilni predmeti in lišp; V. živila, pijače in deželni pridelki; VI. kemiški izdelki) pripominja ministerstvo, da se more isto izvršiti le, če se za vsako skupino oglasi zadosti naročnikov. Od števila oglasil bi bilo odvisno, če se naj bi napravila kaka posebna izdaja teh skupin in koliko naj bi znašala letna naročnina za vsako. Skupna izdaje centralnega registra znamk stane, kakor smo že poročali celoletno 16 gld., polletno 8 gld. in četrtletno 4 gld. Oglasila sprejema trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Statistika ločitev zakonov.) Zastopnik v angleškem parlamentu, Henniker Haeton, je se-tavil statistiko zakonskih ločitev. Trevirski mesečnik „Pastor Bonus“ sporoča o tem sledeče: Jedna sodnijska ločitev pride v Angliji na 577 ženitev, v Rusiji na 450, v Italiji na 427, v Škotski na 331, v Avstriji na 184, v Belgiji na 169, v Ogerski na 145, v Švediji na 134, v Holandiji na 132, v Franciji na 61, na Danjskem na 36. — Izmed mest je na prvem mestu Berolin, kjer se loči povprečno vsaka sedemnajsta zakonska dvojica. — Kakošno nesrečo in čudovito pokvarjenost kažejo navedene številke! Koliko družin je s tem ugonobljenih! Kedo je pred vsem to povzročil? Civilni zakon.

Društva.

(Katol. družba rokodelskih pomočnikov v Novem Mestu) je priredila v svojem domu obletno slavnost 6. januarja t. l. Pod spretnim vodstvom o. Otokarja Aleša je zapel pevski zbor pomočnikov pet pesmij jako dobro. Posebno sta ugajali Hanelova „Rokodelska koračnica“ in Vilharjeva „Puška moja“, katero je pel izborni bariton-solo pomočnik Bobnar. Poleg dveh deklamacij se je predstavljala tudi dramatični prizor „Odlomek iz skritega življenja“, ki se je v ro posrečil pomočnikom, ki so že opetovano pokazali, da se znajo tudi na odru spretno gibati. Društveni načelnik profesor dr. Marinko je v svojem govoru poročal o delovanju in gibanju društva v preteklem letu, ki je važno zlasti zaradi tega, ker je ta dom sprejel pod svojo streho tudi dijaško kuhinjo. Zahvalil je dobrotnike za dosedanje podporo in se priporočil še v prihodnje. Konečno je bila tombola, ki je s slavnostjo vred društvu prinesla dokaj dohodkov.

(Družba sv. Cirila in Metoda) žaluje ob smrti svojega dobrotnika rajnega g. Adalberta Candolinija, c. kr. okrajnega sodnika v pokoji, ki je umrl dne 27. dec. leta 1894 v Kostonjavi. Pokojnik je v svojih sivih letih spoznal važnost naše družbe ter jej vsako leto poslal dvakrat po 5 gld. — Slavna ženska podružnica v Trstu nam je poslala 1000 kron kot novoletno darilo. V zadnji družbini zahvali smo omenjali šentjakobsko-trnovske ženske podružnice, ki je med nepremožnimi slojevi ljubljanskega občinstva zadnji čas nabrala in nam doposlala 430 gld. Zato jej je vodstvo naše družbe izreklo soglasno zahvalo in toplo priznanje. Isto tako zahvalo in prav tako priznanje izrekamo danes tržaški ženski podružnici, zlasti gđ. Ljudmili Mankočevi, ki je duša tržaške ženske podružnice in v telesen vzor redoljubnemu našemu žensstvu. — Pokrovitelj z doneskom 200 kron je postal prečast. g. dr. Fran Sedej, dvorni kapelan in vodja višjega duhovskega zavoda Avguštinca na Dunaju. — Dalje so družbi od 20. do 31. dec. l. 1894 poslali: G. Andrej Jeram iz Vrh Cerkna 18 gld., katere je družbi volil rajni prečast. gosp. msgr. Josip Jeram, dekan v Cerknem; g. nadučitelj Ignacij Rozman 12 kron 40 bel., katere je darovala vesela družba, zbrana v praznik nedolžnih otročičev na Brezjah, in sicer so darovali gg. jurist Bulovec 1 K, Jos. Finžgar 2 K, gospa Gabrijelčič 2 K, gđ. Gabrijelčič 2 K, župan Jurgele 1 K, Fr. Kocijančič 1 K, J. Kocijančič 1 K, nadučitelj Rozman 1 K, Jan Pristave 1 K. A. Reš 20 bel. in „Tetka“ 20 bel. — G. R. Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani, je daroval 8 kron kot novoletnino.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Il. Bistriška trnovska čitalnica.) Vabilo k veselici, katero priredi čitalnica v Il. Bistrici, v nedeljo 13. prosinca 1895 v prostorih Jelovčkov gostilne. — Vspored: 1. Igra „Damoklejev meč“, gluma. 2. Saljiva loterija 3. Prosta zabava in ples. — Med točkami in pri plesu svira češki sekstet. — Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 60 kr., za rodbino 1 gld. — Čisti dohodek namenjen je bistriško-trnovskemu gasilnemu društvu, tedaj se predplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(„Slovenska Matica“) Vabilo na CI. odborovo sejo „Slovenske Matice“, katera bode v sredo dne 16. januarja 1895. leta ob 5. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrdilo zapisnika o C. odborovi seji. 2. Naznanila predsedništva. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Posameznosti. Fr. Levec, predsednik. E. Lah, tajnik.

(Cerkniško-planinska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.) Vabilo k veselici, katero priredi Cerkniško-planinska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 13. januarja t. l. v prostorih Cerkniške čitalnice. Vspored: 1. M. Hubad: „Narodne pesmi“: a) „Je pa davi slan'ca pala“. b) „Bratec veseli vsi!“ c) „Ljub'ca povej, povej!“ d) „Škrjanček poje zvr-goli“ poje mešan zbor. 2. W. Heiser: „Metodova smrt“, poje g. J. Kozina. 3. H. Sattner: a) „Zjasi zvezde mi temne!“ b) „Kakor nekdanj“, poje četvero-spev. 4. A. Nedved: „Naša zvezda“, poje mešan zbor. 5. S. Gregorič: „Oljki“, deklamuje gospodična B. Terčeljeva. 6. J. Noll: „Gluh mora biti“, burka s petjem v 1 dejanji. 7. Saljiva loterija. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 krona od osebe, z družino 2 kroni. Preplačila se vsled blagega namena hvaležno sprejmo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji.) Vabilo k koncertu katerega priredi pevsko društvo „Zvon“ v nedeljo, dne 13. januarja t. l. v šolskih prostorih v Šmartnem pri Litiji. Vspored: 1. Jos. Haydn: „Stvarjenje št. 4“, zbor in samospjev s spremljevanjem harmonija in gđal. 2. I. Bartl: „Novinci“, moški zbor. 3. H. Volarič: „Glasi mili“, dvospjev. 4. A. Foerster: „Oj z Bogom“, narodna. 5. A. Nedved: „Veseli pastir“, mešani zbor. 6. A. Nedved: „Sree sirota“, moški zbor s samospjevom za tenor. 7. I. Bartl: „Potok“, mešani zbor. 8. A. Foerster: „Ljubici“, mešani zbor. 9. Jos. Haydn: „Stvarjenje“, zbor in trospev.

Vstopnina: Sedeži 1. in 2. vrste a 80 kr. 3. in 5. vrste a 60 kr., 6. in 8. vrste a 40 kr. Stojišča 30 kr. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Čisti dohodek namenjen je revnim šolarjem. Mej izvajanjem točk vstop ne bode dovoljen.

Telegrami.

Deželni zbori.

Gorica, 9. januarja. Deželni zbor je jednoglasno sklenil, da se povodom petdesetletnice cesarjeve vlade osnuje dobrodelni zavod v deželi.

Brno, 10. januarja. V moravskem deželnem zboru je predlagal poslanec Záček, da naj se osnuje češko vseučilišče na Moravskem. Chlumecky se je pa izrekel za pospeševanje življenjskega zavarovanja poljedelskega stanu.

Poreč, 10. januarja. Deželni glavar je otvoril deželni zbor s trikratnim naudušenim evvivaklicem na cesarja, kateri klic so poslanci naudušeno pozdravili. Vladni zastopnik je pozdravil deželni zbor italijanski in hrvatski. Ko je začel govoriti hrvatski, je večina s kričanjem mu besedo prekinila in mrmrajoč odšla iz dvorane. Galerija je pritrjevala večini s klici in žvižganjem. Deželni glavar je brez vspeha zapovedal mir. Po dogovoru vladnega zastopnika se je seja zaključila, ker ni bila več sklepna.

Kriza na Ogerskem.

Budimpešta, 10. januarja. Kriza traja dalje. Rešitev zadeva na težave in se še na nobeno stran ni odločilo. V liberalnem klubu se živo razpravlja o zjedinenju strank, slišijo se glasovi za zjedinenje in proti zjedinenju.

Budimpešta, 9. januarja. Včeraj zvečer je bil dvorni obed, pri katerem so bili grof Teodor Andrassy, Albin Csaky in Khuen Hedervary.

Vreme.

Dunaj, 10. januarja. Včeraj je cel dan melo, po noči je pa bilo posebno hudo, in mnoge ceste, zlasti v predmestju so od snega popolnoma zaprte. Promet je v več krajih pretrgan. Državna in južna železnica sta zaradi zametov vožnjo na nekaterih krajih ustavili. Po drugih železnicah prihajajo vlaki z zamudami. Na kolodvoru Gumpoldskirchen zadel je snežni plug, ki je bil poslan pred poštnim vlakom, v brzovlak stoječi na kolodvoru. Lokomotiva in kondukterski voz brzovlaka sta poškodovana. Jeden kurjač je poškodovan.

Pariz, 10. januarja. Poslednje dni so bili hudi viharji s snegom na severnem Španjskem, južnem Francoskem in Škotskem in so na nekaterih krajih napravili mnogo škode. Tudi se je prigodilo več nesreč. V Pirenejah je več vasij popolnoma podsulo. V nekem francoskem kraju je petdeset ljudi izgubilo življenje. Več hiš se je podrlo pod težo snega. V Viègu je bila grozna nevihta. Cele rodbine so pokopane pod snežnimi plazovi. Francoska vlada je storila potrebne naredbe.

Berolin, 10. januarja. Včeraj se je začela v državnem zboru debata o vladni predlogi proti prekucijam. Socijalist Auer misli, da vlada s to predlogo le išče povoda, da razpusti državni zbor, ko bode predloga odklonjena. Od novega državnega zbora bode vlada zahtevala zopet več za vojaštvo, ker bi jej sedanji državni zbor ne dovolil.

Bilbao, 10. januarja. Na brzojavni postaji Sestao se je izvršil dinamični atentat. Škoda je znatna. Človek ni nobeden mrtev.

Spominjajte se 'katoliškega sklada' ob raznih prilikah!

Umrli so:

8. januarja. Marija Borštnik, kajzarjeva hči, 2 leti, Karolinska zemlja 2. davica.

9. januarja. Leopold Suhadobnik, stražnika sin, 2 meseca, Kravja dolina 16, božjast.

Tuji.

8. januarja.

Pri **Stonu**: Taucher, Adler, Bontadi, Weinberger z Dunaja. — dr. Burger iz Kočevja. — Basetti iz Gradine. — Malsaratti iz Trsta. — Grabič iz Logatca. — Hanisch iz Grada. — Globočnik iz Kranja. — Globočnik iz Vel. Lašič. — Lenarčič z Vrhnike.

Pri **Mutiču**: Gerstl, Komornar z Dunaja. — Sauer iz Vel. Kaniže. — Terbutovič iz Bistrice. — Oblak z Vrhnike. — Klobučar iz Brežic.

Pri **Južnem kolodvoru**: Lorenz iz Hrpelja. — Kalan iz Senožet. — Wallner iz Maribora. — Oblak iz Novega Mesta.

Pri **avstrijskem caru**: Nagelj iz Črnomlju. — Žepič, Majer iz Kranja. — Golob iz Maribora.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu		
7. u. jut.	723.0	—1.2	sl. vzh.	oblačno	3.80
8. u. pop.	721.3	—4.6	brezv.	"	"
9. u. zveč.	721.7	—3.0	sl. vzh.	"	sneg
Srednja temperatura		—2.9	za 0.9° pod normalom.		

Križev pot

z ličnim okvirom vred, 95 cm visok, popolno izgotovljen, je na prodaj za nizko ceno

65 goldinarjev.

F. R. TOMAN,

37 3—1
podobar in pozlatař,
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4.

Učenca

za prodajalnico z mešanim blagom, 13 do 16 let star-ga, poštenih starišev. sprejme takoj **J. Modic** v Novi Vasi pri Rakeku.

Pogoji se zvedo pri dotičniku. 34 3—1

36 12—1

Ivan Kregar,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode
v Ljubljani,
Poljanska cesta št. 8
poleg Alojzijevega

dovoljuje si opozarjati veleč. duhovščino, cerkvena predstojništva in cerkvene dobrotnike na svojo dobro urejeno

pasarsko delalnico

zagotavljajoč, da bode vselej postregel le z dobrim trpežnim blagom, natančnim in zanesljivim delom po možno nizki ceni. Naročila izvrševal bode kot doslej po vposlanem vzorcu ali lastnem okusu in načrtu.

Priznalna pisanja so na razpolago.
Izvršeno blago pošilja skrbno zavito poštne preste.

Koverta s firmo

priloga

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Vozni red avstrijskih državnih železnic, veljaven od 1. oktobra 1894.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednje-evropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11 uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genovo. Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne " " "

" 6. " 50 " zvečer " " "

" 10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le

do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoldne " " "

" 6. " 20 " zvečer " " "

" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak

le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,

3 10—3 gospodom trgovcem

voščene zvitke in mēd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje

izvrstni garantirani pitaneč

v škafih po 5 kg a kg 50 in 60 kr., škafja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu.

Dobiva se mēd v satovji in pitaneč

v škafih po 20—40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja raznovrstno medenino na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter gld. 1.20, mēdeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsaki čas mēd v panjih, sodčih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolencec

svečar in lektar, trgovina z medom i voskom, Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Kärntnerstrasse
Nr. 20, I. Stock.

Premembe pri tvrdkah.

Pri e. kr. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je pri registraciji tvrdki: „Posojilnica na Slapu pri Vipavi, zadruga z neomejeno zavezo“, izvršil v zadrugnem registru vpis premembe § 32. zadrugnih pravil z dne 10. kimovca 1893 v tem oziru, da se morajo zanašati vabila k obžnemu zboru najmanj osem dni prej razglasiti v časopisih „Slovenski Narod“ in „Slovenec“.

Dalje se je dne 17. decembra 1894 izvršil pri tvrdki: „Andr. Druškovič“, trgovina z železom v Ljubljani, vpis ženitne pogodbe z dne 3. aprila 1887, katero sta sklenila Andrej Druškovič, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani, in njegova soproga Marija Druškovič roj. Majzelj.

Odlikovan s srebrno svetinjo na obrtni razstavi v Gorici l. 1894.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini, cerkv. oskrbnistvom ter slavnemu občinstvu

pristno garantovane

čebelno-voščene sveče

voščene zvitke, sveče nižjih vrst za stransko razsvetljavo cerkv in pogrebe. Kadilo lagrima, stenje in stekla za večno luč.

Za pristnost sveč, katere nosijo protokol. tvorniško znamko, jamčim s 100 gld. ali 200 kronami.

Nadejaje se obilnih naročil zagotavljam točno posrežbo po mogoče nizki ceni.

656 12—3 Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač, svečar v Gorici.

Voščarna: Solkanska cesta šte. 9.

Prodajalnice: Gosposke ulice.

Odlikovan s srebrno svetinjo v Gorici 1891.

1000 veder

(100 četrtinjakov)

štajarskega vina iz leta 1894

prodá 2 3—3

Anton Gregorič,

posestnik in posojilnični tajnik v Ptui.

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posreabri in poniklja po najnižji ceni. 661 52—2

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.



Ivan Jax

v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga

552 50-13 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
velocipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih zelišč

tudi

prsni, plučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz

planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 11

Ubaldu pl. Trnkóczy - ju,
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.



Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Pavola napojena z nekaj kapljicami dene se v votel zob in nahušji zobobol takoj pojenja. 588 10—10

Stekleničica 20 kr.

Vsak dan sveži

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

pustni krofi

se dobé pri 30 10—2

Jakobu Zalazniku,

Stari trg šte. 21.

Pri zlatem drž.
jabolku.

J. Pserhofer

Zum goldenen
Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnino pristo pošiljati: 1 zavoje kroglic 1 gld 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno J. Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Trpotčev sok proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 stekl. 50 kr. — Ameriška maža za protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potenju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr. — Angliški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — Tannochininpomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje las, 1 škatljica 2 gld. Univerzalni obliž prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld. 646 (12—2)

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé.

Pošiljate po pošti zvršé se najhitreje proti predpošiljati zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljkih s povzetjem.

VII. zvezek

Andrej Kalan:

POVESTI

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti

23 kr., v Katoliški Bukvarni in Katoliški

Tiskarni v Ljubljani.

Dobé se še II., III., IV.,
V. in VI. zvezek.

Dunajska borza.

Dne 10. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	125 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 55 "
Ogerska zlata renta 4%	124 " 25 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1046 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	413 " 30 "
London vista	124 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 77 1/2 "
20 mark	12 " 15 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 85 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 81 "

Dne 8. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 20 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	143 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	131 " 75 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 75 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 80 "
Prioritetne obveznice državne železnice	223 " — "
" " južne železnice 3%	169 " 75 "
" " južne železnice 5%	131 " — "
" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149 " — "
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " — "
Ljubljanske srečke	26 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	184 " 60 "
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3480 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	532 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " — "
Montanska družba avstr. plan.	97 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	179 " — "
Papirnih rubljev 100	133 " 27 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.